

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 13 czerwca 2024 r.

ZP-NKWR.431.5.4.2023.HB

Pan
Piotr Fedorowicz
Starosta Powiatu Świdnickiego

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 29 – 30 listopada 2023 r. na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 424), zwanej dalej „ustawą”, zespół kontrolerów z Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu w składzie: Honorata Borowiec – starszy inspektor wojewódzki oraz Edyta Kubicka – główny specjalista – przeprowadził kontrolę kompleksową Starostwa Powiatowego w Świdnicy w zakresie realizacji zadań powiatu wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z Planem Kontroli na II półroczu 2023 r. zatwierdzonym przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu 22 czerwca 2023 r.

Zakres tematyczny kontroli obejmował realizację zadań zawartych w art. 6 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r., osobą odpowiedzialną za wykonywanie kontrolowanych zadań był Starosta Powiatu Świdnickiego.

W zakresie realizacji zadań powiatu wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej wydaje się ocenę pozytywną z nieprawidłowością. Uzasadnieniem powyższej oceny jest ustalony w czasie kontroli stan faktyczny i prawny zawarty w protokole kontroli podpisanym przez osobę uprawnioną.

Zgodnie z art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, do zadań powiatu należało opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Uchwałą Nr XXXI/233/2017 Rady Powiatu w Świdnicy z dnia 26 kwietnia 2017 r. przyjęto „Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Powiecie Świdnickim na lata 2017 – 2022”, zwany dalej „PPPPwR”, którego głównym celem było zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W okresie objętym kontrolą w powiecie świdnickim zadania określone w ww. Programie w większości były realizowane, nie podjęto realizacji programu psychologiczno – terapeutycznego dla osób stosujących przemoc w rodzinie i nie utworzono grupy wsparcia dla osób dotkniętych przemocą z uwagi na brak osób zainteresowanych tą formą pomocy.

Zgodnie z art. 6 ust. 3 pkt 2 ustawy do zadań powiatu należało opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową.

W okresie objętym kontrolą w powiecie świdnickim realizowano przyjęty uchwałą nr XXXII/306/2022 Rady Powiatu w Świdnicy z dnia 30 marca 2022 r. „Powiatowy program profilaktyczny w zakresie udzielania specjalistycznej pomocy oraz promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą na lata 2022 – 2024”. Opracowanie programu zostało poprzedzone diagnozą zjawiska przemocy w rodzinie na terenie powiatu świdnickiego. W ramach realizacji programu przeprowadzono kampanie społeczne i programy profilaktyczne, zorganizowano szkolenia, warsztaty i konferencje, osobom z rodzin zagrożonych lub dotkniętych przemocą domową udzielono wsparcia psychologicznego, pedagogicznego oraz prawnego.

Zgodnie z art. 6 ust. 3 pkt 3 ustawy do zadań powiatu należało zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia, a zgodnie z art. 6 ust. 3 pkt 4 ustawy - zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.

W okresie poddanym kontroli w powiecie świdnickim nie funkcjonował ośrodek wsparcia, Powiat nie zlecił też realizacji zadania (art. 6 ust. 3 pkt 3 ustawy) organizacji pozarządowej, jak również nie podpisał w tym zakresie umowy z innym powiatem. W strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy funkcjonował Ośrodek Interwencji Kryzysowej z siedzibą przy ul. Żeromskiego 16/8, zapewniający kompleksową specjalistyczną pomoc dla osób i rodzin w sytuacji kryzysu, w tym osobom doznającym przemocy domowej. W zasobach Powiatu było również mieszkanie interwencyjne (w strukturze Ośrodka Interwencji Kryzysowej), w którym pomoc w postaci całodobowego schronienia mogło jednocześnie otrzymać 7 osób.

Biorąc pod uwagę powyższe wskazuje się, że zapewnienie miejsc dla osób doświadczających przemocy domowej w ośrodku wsparcia, zgodnie z obowiązującymi przepisami, jest zadaniem własnym powiatu. Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej są realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej, która w art. 19 pkt 11 obliuguje powiat do prowadzenia m.in. powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi

i kobiet w ciąży. Ponadto w art. 47 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej wskazano: „*matki z małoletnimi dziećmi oraz kobiety w ciąży doznające przemocy domowej (...) mogą w ramach interwencji kryzysowej znaleźć schronienie i wsparcie w domach dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży. Do tych domów mogą być również przyjmowani ojcowie z małoletnimi dziećmi albo inne osoby sprawujące opiekę prawną nad dziećmi*”. Szczegółowe zasady funkcjonowania omawianych placówek reguluje rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 lutego 2024 r. w sprawie domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży (Dz. U. z 2024 r. poz. 169), zgodnie z którym decyzję o skierowaniu do ww. placówki wydaje starosta powiatu prowadzącego jednostkę.

Zgodnie z art. 6 ust. 4 pkt 2 ustawy, do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat, należało opracowanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Środki na wykonanie powyższego zadania zapewniał budżet państwa.

W okresie objętym kontrolą w powiecie świdnickim ww. program został prawidłowo opracowany i zatwierdzony uchwałą Rady Powiatu Świdnickiego nr XXIII/228/2021 z dnia 31 marca 2021 r. Prowadzący program spełnili wymóg kwalifikacyjny dotyczący wykształcenia oraz stażu pracy określony w § 9 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływanie korekcyjno – edukacyjne (Dz.U. z 2011 r. Nr 50 poz. 259).

Program korekcyjno-edukacyjny realizowany był w odniesieniu do dwóch grup odbiorców: osób dokonujących przemocy fizycznej, psychicznej i seksualnej wobec bliskiej osoby dorosłej oraz do rodziców krzywdzących dzieci (dwie edycje).

Do programu korekcyjno – edukacyjnego w 2022 r. przystąpiło 35 osób, z tego ukończyło program tylko 7 osób, które spełniły kryteria oceny kwalifikacyjnej. Analiza dokumentacji wytworzonej w trakcie realizacji programu nie wykazała nieprawidłowości.

Monitorowanie sytuacji osób, które ukończyły program korekcyjno – edukacyjny, w okresie objętym kontrolą realizowano w odniesieniu do 12 uczestników, którzy ukończyli program w latach 2019 – 2022.

Na realizację zadania w 2022 r. Powiat Świdnicki otrzymał dotację z budżetu państwa w wysokości 27 000 zł i zgodnie z przedłożoną dokumentacją środki na ten cel wydatkowano w całości, zachowując limit określony w załączniku do Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2022.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej Starostwa Powiatowego w Świdnicy w zakresie realizacji zadań powiatu wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, stwierdzono następującą nieprawidłowość:

- 1) Brak realizacji zadania polegającego na zapewnieniu osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia.

Wobec stwierdzonej nieprawidłowości, wydaje się następujące zalecenia pokontrolne:

1. Zapewnić osobom doznającym przemocy domowej miejsca w ośrodkach wsparcia.

Podstawa prawna: art. 6 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 424).

Termin realizacji: niezwłocznie.

POUCZENIE

Zgodnie z § 19 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej (Dz.U. poz. 1165) jednostka podlegająca kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia. Wojewoda ustosunkuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.

W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych, uprzejmie proszę o poinformowanie tut. Wydziału, **w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma**, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, **realizacji powyższych zaleceń**, uwag i wniosków lub przyczynach braku ich realizacji.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Ewa Ołeniacz
Zastępca Dyrektora
w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej

.....
(kierownik jednostki kontrolującej)

STARSZY INSPEKTOR WOJEWÓDZKI

Honorata Narowicz

w.o. KRISTINA GADZIŃSKA
Nadzoru i Kontroli Wspierania Rodziny
Oddział Nadzoru i Kontroli Wspierania Rodziny

Grzegorz Kownacki